

RATU-hankkeen tilahaastattelujen koonti

Elina Virkkunen

- 6 tilaa Kainuusta
- 7 tilaa Keski-Pohjanmaalta
- 6 tilaa Pohjois-Pohjanmaalta
- Yhteensä 19 kpl
- 2 haastattelua tiloilla, 17 puhelimitse
- Haastattelun kesto 1-2 h
- Haastattelut tehtiin 12.3.-17.4.2020

Tilajakauma

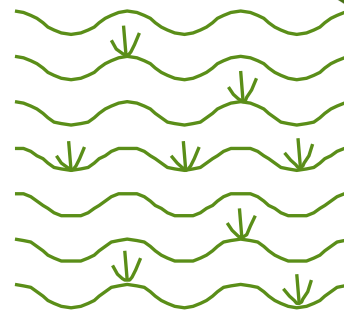
Peltoa viljelyssä	Yli 100 ha	50–100 ha	Alle 50
Tiloja kpl	10	6	3

Tuotanto-suunta	Kotieläin-tila	Kasvin-viljelytila
Tiloja kpl	15	4
Luomutiloja oli 3 kpl kokomäärästä.		

Turvemaiden osuus	Yli 50 %	20–50 %	Alle 20%
Tiloja kpl	6	7	6

Viljelijöiden ajatuksia turvemaista

- Ovat elintärkeitä monille tiloille
- Tuovat viljelyvarmuutta kuivina vuosina
- Pidetään kelpoalueina rehuntuotannossa
- Turvemaiden kanssa on opittu elämään niillä alueilla, joilla niitä on paljon
- Eräs viljelijä kertoi olevansa ylpeä turvemaista
  - tilalla on totuttu niitä viljelemään, ja hänellä oli niitä 90 % 200 hehtaarista
- Moni kuitenkin viljelisi mieluummin kivennäismaita, jos niitä olisi tarjolla

Turvemaiden viljelyn nykytila kyselyssä olleilla tiloilla

- Nurmenviljely on luonnostaan ohjautunut turvemaille
- Turvemaat ovat usein avo-ojissa, koska kuivatus toimii siten parhaiten
- Turvemaille pyritään pidempään nurmikiertoon kuin kivennäismailla
- Turvemaiden viljely on usein ilmastoystävällistä (nurmipeite, hyvä kasvusto, kevätkyntö), mutta varsinaisena vaikuttimena ovat työhuippujen tasaaminen, satotavoitteet ja rehun riittävyys

Nykyjärjestelmän puutteita viljelijöiden mielestä

- Tukipolitiikka ohjaa pellot pois aktiiviviljelystä ja suosii hömppäheinää -> Peltojen antaminen vuokralle ei kannata
- Vuokrasopimukset ovat usein lyhyitä
- Vuokrapeltojen saaminen läheltä ei ollut kaikkialla helppoa
- Tilusjärjestelyistä olisi hyötyä monille
- Viljelytieverkostoa tulisi parantaa esimerkiksi tilusjärjestelyn yhteydessä

Viljelijöiltä tulleita ehdotuksia ilmastoystävälliseen viljelyyn

- Nurmenviljelyn tehostamista kannatetaan lähes poikkeuksetta
- Tilusjärjestelyt ovat parantaneet monen tilan peltorakennetta
- Moni harkitsee riista- tms.kosteikkoa, mutta viljeltävät kosteikkokasvit eivät saaneet kannatusta aktiiviviljelijöiltä
- Metsittäminen onnistuisi jossain tilanteessa
- Pellon halutaan olevan peltoa ja metsän metsää: Vajaatuottoisia peltoalueita ei pidetä hyvinä.
- Säätosalaajitus on joillain alueilla paljon käytettyä, mutta ei juurikaan turvemaidella
- Raivattujen turvemaiden ennallistaminen ei saanut kannatusta

Turvemaat ovat monelle arka aihe

- Puheet turvemaiden päästöistä ovat tulleet yllätyksenä ja ne koetaan syyllistävinä
- Viljelijät epäilevät turvemaiden ilmastovaikutusta verrattuna esimerkiksi lentoliikenteeseen
- Maatalouden mainittiin sitovan muidenkin toimialojen päästöjä
- Mahdollinen tuki on maksettava muualta kuin nykyisistä maataloustuista
- Yksityishenkilöiden ja yritysten maksamat päästövähennyskompensaatiot koetaan mahdollisuutena
- Neuvonnalla ja tutkimuksella iso merkitys
- Rahalliset kannustimet toimivat, jos ne kohdistetaan oikein
- Toimien tulee pohjautua vapaaehtoisuuteen

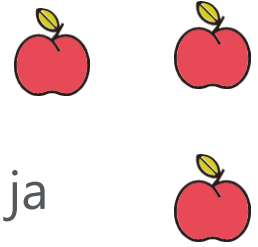
Mitä muuta RATU tekee?

- kehitetään viljelijöiden, neuvojen ja tutkijoiden yhteistyönä ratkaisuja turvemaiden ilmastoystävälliseen käyttöön maataloudessa
- etsitään vaihtoehtoja turvemaiden raivaukselle
- aktivoidaan viljelijöitä turvemaiden erilaisiin mahdollisuuksiin
  - viljelyn kestävä tehostaminen turvemaidella
  - erilaiset lisäpellon saantimahdollisuudet
  - tilusjärjestelyt
  - turvemaakosteikat

Toimet ja tuotokset

- **viljelijätyöpajat** turvemaiden ilmastoystävällisestä käytöstä ja kestävästä tehostamisesta
- **kooste viljelijöiden näkemyksistä** hyväksyttävistä toimista turvemaiden kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi
- **opas** nurmien ja viljakasvien viljelystä turvemaidella
- **raportteja ja selvityksiä** mm. turvemaiden kohtalosta tilusjärjestelyissä sekä vuokrasopimuksista tilusjärjestelyjen vaihtoehtona
- kaikille avoimet sidosryhmätyöpajat, tulosseminaari, verkkoviestintää ja ammattilehtiviestintää

Taustatiedot

Toiminta-alue:

Pohjois-Pohjanmaa
Keski-Pohjanmaa
Kainuu

Toiminta-aika:

1.1.2019 – 31.10.2021

Toteuttajat:

Luonnonvarakeskus
ProAgria Keski-Pohjanmaa
ProAgria Itä-Suomi
ProAgria Keskusten Liitto
Maanmittauslaitos

Rahoitus:

Manner-Suomen maaseudun
kehittämishojelmasta 2014–2020 yhteensä
239 360 euroa

maaseuturahasto

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUTU.FI

Kiitos!

